

ABRUDBÁNYAI MELINDA

Szemüvegek

■ Nem látok távolra. Volt néhány szemüvegem, egy nagyon színes, egy vastag keretes bordó meg egy lehetővékony világoskék, de nem szoktunk össze egyikkel sem. Azt hiszem, pusztán a divat miatt el tudnék viselni egy buborékszerű óriáskereteset, amiben elvész az arcom. Aztán egy-két hét, és az is a fiókba kerülne.

Szeretem, hogy nem látok rendszeren, hogy eltorzulnak és egybecsúsznak a fények meg a formák, főleg estefelé, csak hömpölygő foltokat látok, ahogy ki- és beolvadnak egymásba. Ilyenkor valahogy a hangok is tompábbak. Gyanús, kétes művész(kedő) hajlamaim sűrűsödnek össze e félvakságban.

É.-vel egyetlen dolgon tudtunk csak veszekedni, és ez a szemüveg volt. Ahányszor megkérdeztem, hogy mi van a táblán, vagy hogy ki volt az utca másik oldalán, akinek akkorát köszöntünk, hisztérikus rohamot kapott, úgy oktatott ki, ahogy még anyám sem tette, nem nézett rám, csak hadonászott a kezével...

Neki lételeme a szemüveg. Mindig elmesélte, hogy amikor megkapta az elsőt, hatéves volt. Akkor jött rá, hogy addig semmit sem látott olyanok, amilyen valójában. Már nem tudná elviselni, ha nem látna. Neki azóta is ünnep, ha új keretet kap. Később, miután elkerültünk egymás mellől, nem beszélünk erről többet. Ő szemüveggel, én anélkül, nem változott köztünk semmi. Egy véletlent, véletlenek sorozatát, cigarettát, egy szürkés sálat meg egy kabátot leszámítva.

Ugyanúgy elindultam cigarettáért, megint valami regényem forgattam magamban, aminek a főhőse már nem tudom, hogy akkor épp mit és hol csinált. Peregtek a lábak, nadrágok, szavak, s ahogy haladtam előre, egyszer csak beszivárgott a szemem sarkába egy szép zöld, egy kabát, egészen addig, amíg zöldben láttam mindent. A férfit is.

Este elmentem egy könyvbemutatóra. Elszívtam egy cigarettát, hallgattam, figyeltem. Már sötétedett. A terem ablakán át kiszűrődő fény megvilágított egy sávot az udvarból, és mögötte egy alak cigarettázott, a füstből köszöngetett ki az érkezőknek. Nem mertem odanézni, mint ahogy később sem, ha néha még a véletlen úgy hozta, hogy találkoztam vele, és tudtam, hogy ő az. Aztán másnap az egyetemre menet letérültem egy mellékutcára, beültem kávézni, és olvastam. Csak egy idő után vettem észre, hogy ő is újra ott van. A haja göndör. Hetekig nem láttam ezután.

Aztán véletlenek újra, láttam a teázóban a szomszéd asztalnál, egyszer az utcán, nővel, újra a teázóban meg egy kocsmá pincéjében is. Egy ugyanilyen kocsmá ugyanilyen pincéjében, ahol peregnék a lábak, nadrágok, szavak, de ezt már nem ugyanúgy olvasom.

D. [no subject] Wed. 6/18 11:59 AM. És válaszoltam. Négy-öt szó mindegyik, és többé már nem a szomszéd asztaloknál ült D. Elmesélte, hogy eleinte, míg távol voltam, és sötét volt, és amúgy sem lát jól, csak a sálamról ismert meg. Kacagtunk. Egy asztalnál összeszövődtek a darabkák, a név, a kabát, a sál, a cigaretta, a göndör haj, és én feloldódtam ebben a valóságban.

Talán egy hónap is eltelt, míg meséltem erről É.-nek. Telefonon beszélünk, s mondtam, hogy az a sál volt, amit az édesanyjától kapott. Ingerült lett a hangja, mondta, hogy ez vagány, nagyon az, mind a ketten valami ilyenre vágytunk, ő nagyon örül, csak hát kölcsönadta a sálját, az ő sálját, de azért tényleg nagyon örül... és soha többé nem beszélünk. É. szemüveggel, én anélkül, semmi nem változott köztünk. Egy véletlent, véletlenek sorozatát, cigarettát, egy szürkés sálat meg egy kabátot leszámítva.

BALÁZS LÁSZLÓ

A cukrászlány

■ Abban az időben már a dobostortát is csak margarinnal csinálták porcukorkrém helyett. A többi sütemény régen ehetetlen volt, nem használhattak hozzájuk sem vaját, sem tejszínt, sem kakaót, mert ezeket teljesen kivonták forgalomból. Az isler kemény volt és ehetetlen. A krémes felragadt az ember szájpaddlására, a csokitorta krémje kávézaccal színesített margarin volt, és a mignon sem volt mignon... Talán csak az egyébként elég rossz hírű béka maradt változatlan, bár annak is az eredeti almazöld máza kezdett kékbe hajlani.

Teljesen elaljasodott a világ, és benne mi is, habár ezt húszévesen nem egészen így fogtuk fel.

Na meg nem is a dobostortáért jártunk mi a Lupsa fertályi sarokcukrászdába, hanem a két felszolgálólányért, én pontosabban az egyikért, a szőke hajfürtös, rózsás arcúért. Délutánonként, amikor szabadultunk a gyárból, beültünk a barátommal ebbe a cukrászdába, ha kaptunk helyet – csak négy asztal volt, néha várni kellett az üresedésre, ugyanis odajártak a lupsai fiúk is, szintén a lányok miatt, de fogyasztásnak is kellett lenni, ezért ették a rossz tésztákat, itták rá a sárga levet... És ugyanezt tettük mi is.

Tehát rendeltünk. Az egyik lány kihozta kistányéron, ha szerencsém volt, a szőke, kék szemű, rózsaszín köténykében. Vagy a barna lány, kék köténykében, ha a barátomnak volt szerencséje. Valójában az igazi szerencse az volt, hogy nem ugyanaz a lány tetszett mindkettőnknek.

Így kanalazgattuk a rossz süteményeket, ittuk rá a vizet, hogy nyelni tudjunk, a lányok felé pillantgattunk, közben poénokat mondtunk.

A másik három asztalnál a lupsai fiúk ették a maguk tésztáit, és még hangosabban viccelődtek, mialatt ők is a lányokat bámulták.

A lupsai fiúk otthon voltak, mi voltunk a „vendégek”. Ezt a lányok rögtön tudták, de csak idővel merték ennek apróbb jelét adni. Például letörölték az asztalunkon az üveglapot, mielőtt letették a rendelést. A többi asztalnál erről szó sem volt: sőt még a morzsás, ragacsos tányérokat sem vitték el, csak ha már nagyon felgyűltek. Persze hogy ezt az utcabéli fiúk is látták, ezért a hangos viccek kezdtek még hangosabbá válni, és ezek egyre inkább a mi asztalunk irányába sülték el. Azért nyíltan nem kötődtek, csak évődtek.

A felszolgálólányok ezzel a kialakult helyzettel mit sem törődtek, és továbbra is kivételeztek velünk, főleg a szőke fürtös: most már egy-egy mosoly is becsúszott. Mi a barátommal ezt jól viseltük, de megszólítani már nem mertük a lányokat, akkor háború lett volna, az a hét-nyolc fiú ott rögtön ránk ugrik. Így csak faltuk szorgalmasan, nap nap után azokat a fojtós süteményeket, szemeztünk, vártuk a megfelelő pillanatot. Ami nem is késett.

– Ez a dagadt – kiáltott át az egyik fiú a sarokban levő asztalhoz –, ez a dagadt mindig szpumoszt eszik! Figyelitek, a múltkor kettőt evett!

A „dagadt” ebben az esetben a barátomnak szólt, aki valóban testes gyerek volt, evős, ahogyan a szülei mondták, és aki tényleg most is szpumoszt rendelt.

A szőke fürtös lány most kissé ijedten a barátomra, majd rám nézett, és a párnás tenyerében megremegett a hatalmas habkocka.

– Ne törődjetekek ezekkel a hülyékkel – lehelte a szőke fürt, és a rózsaszín párnácska az asztalra tette a tányért. – Mindjárt szabadulok – súgta a fülembe a lány, majd eltűnt a virágos függöny mögött, a pultnál.

– Na, ki mer versenyt enni Alival? – néztem a fiúkra.

Egy pillanatra csend lett, erre nem számítottak. Vége, gondoltam. De aztán felállt egy, a legnagyobb köztük:

– Mibe lesz?

– Az fizet, aki veszít – szögeztem le.

– Jó – mondta a nagy –, én is kérek egy szpumoszt.

A barna lány a világoskék köténnyel kihozta.

Ali és a nagy fiú egyszerre fogtak neki. A nagy fiú hatalmasat falt a szpumoszból, nem tudta le-nyelni, a szeme kidülledt, fuldokolt, kiköpni nem merte, tiltotta a szabály. Ali pedig kávéskanállal eszegette a magát nyugodtan, és a sütemény szemlátomást fogyott.

A szőke fürtös lány kijött átöltözve, most már nadrágban, menjünk, mondta, és mentünk.

– Elkísérsz? Évi vagyok – mondta.

– Én Dani vagyok. Merre megyünk?

– A strekk mellett, erre szoktam mindig. Most nem sietek, van még egy órám. Az apu hét után vár.

– Dolgozol már, nem? – néztem rá.

– Nem ismered az aput – nevetett –, hétkor vár. Te hol dolgozol?

– A cipőgyárban. Háromkor szabadulok mindennap – mondtam.

– A munkások kettőkor jönnek... – szögezett a lány a falhoz.

– A személyzet héttől háromig van. Én a tervezőosztályon vagyok, cipőmodelleket tervezek – szabadkoztam.

– Aha... Nekem nem ment a sulis olyan jól, a közgazdaságra próbáltam, de nem vettek fel. Menjek dolgozni, mondta apu. Nem is bánom igazában.

– Ó, én is csak technikumot jártam.

...és így beszélgettünk hazafelé nap mint nap, minden délután megvártam a cukrászdában, ott már béke volt, megtudták, hogy Évának én vagyok a barátja, elhelyeztek a képben.

A barátom továbbra is jött velem, de inkább miattam, a barna lányt nem érdekelte, hiába evett versenyt minden kategóriában és győzött, ez nem volt elég. Nekünk viszont falazott, megegyeztünk.

Így Éva mindig korábban eljöhett, több időnk volt, de azért hétkor pontban az Állomás utcában voltunk, a kapuban. Csókok és búcsú.

– Gyere, mutassalak be az apunak – suttogta egyszer, a sokadik búcsú után, és nem eresztett.

Idegesen álltunk a gangon a bejárat előtt, Éva csengetett, vártunk, nyílt az ajtó, és ott állt benne egy óriás kockás házikabátban, szemüveggel, és rám nézett.

– Csókolom, apu, ő a barátom, Dani...

– Hét óra tíz perc – mondta a nagy ember.

– Apu, itt voltunk a kapuban, csak arra gondoltam, ha feljöhetne Dani egy kis időre...

– Ilyenkor? – mozdult meg a szemüveg.

– Csak egy kicsit... – reménykedett a lány.

– Jó – mondta a nagy ember –, vacsoráig még van egy fél óra.

Bementünk a sötét előszobába a kockás házikabát után, az ajtó mögött belebotlottam egy apró, vékonyka asszonyba, majd a lábára léptem. – Csókolom – mondtam hirtelen. – Ő az anyu – mondta Éva. Nem is tudtam, hogy létezik, gondoltam magamban.

– Gyere a szobámba – húzott Éva. Bementünk. – Mindjárt jövök – mondta, és eltűnt.

A falon egy kis olvasólámpa égett, mellette távolabb talán egy szobahőmérő derengett. Ahogy ott üldögéltem magamban, egyszer csak belépett az apu, elment előttem az ablak felé, megállt, nézte a falon a hőmérőt a fekete keretes szemüvegével, krárogott, majd kiment, észre se vett.

– Tizenhatsz fok van – hallom az előszobából, ezt apu mondta anyunak – le kell zárni a gázt!

Aztán csönd lett. Az ajtó kissé nyitva maradt. Az ajtó és köztem, az asztalkán a telefon mellett cédulát vettem észre, rajta ez állt piros betűkkel: **NE BESZÉLJ CSAK 3 PERCET!**

Végre visszajött Éva, becsukta az ajtót, és leült mellém. Csak egy vékony rózsaszín otthonka volt rajta, az is rövidke.

Kérdően néztem rá. Tekintete azt mondta: Értsd meg, ők már ilyenek.

– Apukád haragszik, megyek – mondtam volna, de Éva hozzám bújtt, csókolni kezdett.

Meg voltam rémülve, mi lesz itt, de nem volt erőm ellenállni. A lány, mintha elment volna az esze, kigombolta a felső gombját, és a mellére húzta a kezem, majd a rózsaszín párnás kezével bele-nyúlt a nadrágomba. Az agyam teljesen elborult: – Bocs – mondtam –, csak a vécére. Jó?

– Balra a második ajtó – mondta Éva kissé nyersen –, ezt hagyd nyitva, hogy láss.

Az előszobában valami cipőkre tapostam, aztán valahogy megtaláltam a kilincset, bementem, nincs a villanykapcsoló, megint ki, tapogatok, ez az, nem, ez az előszobáé, mellette a másik, végre! Bent a fürdőszobában vizet engedtem a csapból az arcomra, ittam valamit, majd leültem a vécé tejetére. A vécé mellett egy dobozban ollóval felvágott újságpapírdarabokat láttam.

Míndez nagyon furcsa és szokatlan volt számomra akkoriban.

De most már, hogy Évi lett a feleségem, és itt lakunk a kicsi szobában, magam is jónak látom a pontosságot és az ésszerű takarékoskodást.

Elég nekünk az olvasólámpa fénye, és azt is lekapcsoljuk, ha a konyhában van dolgunk. A nagy meleget sem igényeljük, megelégszünk a tizenhét fokkal, sőt még a tizenhattal is. A fürdőben már rég elromlott a lámpa, de ha beme gyünk, kissé nyitva hagyjuk az ajtót, és így beszűrődhet a fény. Igaz, én már vettem vécépapírt a saját fizetésemből, és ezt az apu sem ellenezte.

Együtt szoktunk vacsorázni, olyankor ég a gáz is a konyhában, és esténként együtt nézzük a tévét, amíg csak az apu el nem alszik, és az anyu meg nem veti az ágját.

És ha olykor elmegyünk a feleségemmel sétálni, az biztos, hogy kilenc előtt hazaérünk. A meg egyezés szerint.

BARCSAY ANDREA KRISZTINA

Dzsesszénekesnő

■ Régi lemezek közt kutakodom, emlékeket keresek, port törölgetek. Dzsesszlemezek, a régi nagyok, nálunk már valósággal családi hagyományá vált a dzsessz.

A kislemezen, ami nem akar előkerülni, sötét ruhába öltözött fiúk és egy kedves arcú, fiatal barna lány, nagy konttyal, mosolyog. Aztán halványan és bizonytalanul előkúszik az emlék, már nincs, aki elmesélje pontosan a történetet, hiszen a kislemez is az elajándékozott tárgyak bizonytalan útjára tévedt, és most jogos tulajdonosánál pihen, aki maga is egyike volt a lemezen látható huncut mosolyú fiatalbereknek. Az utókornak rögzítette a zenét a korong, de maga is kiöregedett mint adat-hordozó, és a dzsesszműfaj kedvelői is megritkultak időközben.

Ahogy felelevenitem magamban a színes csoportképet, a fiúk mind olyan egyformák, a ruhájuk, simára borotvált arcuk, hajviseletük. A fiatal nőalak maradt meg inkább élesen emlékeimben, hiszen ő a központ a képen, függetlenül attól, hol is áll. Gondosan fésült, a kor divatját idéző frizura, csinos ruha, vidám mosoly. Boldog lehetett akkor, sikeres, hiszen fényes karrier előtt állt. Talán csak a szeme sarkában bujkált egy kis szomorúság, de az is lehet, hogy csupán a ráhulló fehér fény keltette ezt a hatást. Vidám lehetett, magabiztos, felszabadult és modern. Szerette, amit csinált, és értett is hozzá. Hiszen dzsesszt énekelni nem könnyű.

Lassan emlékfoszlányok rémlenek fel, történetek, melyeket róluk meséltek, de az is lehet, hogy képzeletem játszik velem, és csak a megfakult emlékképek mesélnek, mondják tovább a történetük, azt, ami a mosolyuk mögött rejlik.

Vakító napfényben úszó nyári napnak indult, ugyanolyannak, mint a többi, amikor felberregett a telefon. Kellemes, sötét női hang vette fel, a vonal másik végén izgatott hang szólt bele: – Paula! Láttad a hirdetést? Jelentkezned kell!

– De most csak ezért utazzam fel? – kérdezett vissza. – Nem is biztos, hogy sikerülne, az ilyen helyekre tudod, hogy már előre megvan a jelentkező. Nekem most itt van a kisegyüttes, és végigtur-nézzuk a nyarat, még a tengerpartra is lemegyünk.

– De meg kell próbálnod, ez egy jó nevű hely, megérdeklődtem, K. elvtárs a kultúrosztályon főmufti, akit kiválasztanak, az biztosította magának a karriert. Ígérd meg, ígérd meg legalább, hogy gondolkozni fogsz rajta.

És azon a hatodikai napon Paula kissé önmagán is csodálkozva megjelent a válogatáson. A fülledt meleg, mint valami lomha, nagy állat terpeszkedett el a nagyváros utcáin. A hívős, kissé szűk előtérben több hölgy is várakozott, többnyire igen fiatalok, némelyek nagyon kifestve. Izgatottan egymást kérdezték, hogy mik lehetnek az elvárások, hogy a szerencsés nyertes/nyertesek mire is számíthatnak.

Végül hárman maradtak, akiket visszahívtak másnapra.

Az első egy szőke, apróbb termetű nő – magas sarkakon, de rendkívül magabiztosan libbent be a terembe. Gyönyörű, kristálytisztá magasságokat tudott produkálni, és ideológiailag igen magas szinten állt. A dzsessz műfaját, ami a dekadens, kapitalista társadalom terméke volt, a tiszta forrásból származó népdalok szövegével adta elő, így születtek ilyen dalok, mint a *Gyere, Mihály, nyiss kaput!*, és a *Döccen a szekér, unottan húzza a bivaly*. A stílusterés ellenére a lány ideológiai felkészültségének köszönhetően kedvező fogadtatásban részesült.

A második lány énektehetségében semmi különös nem volt, hangja sem sok, leénekelte tűrhetően a választott dalokat, viszont szép dekoltázsa volt és csinos lábai.

Ezután következett Paula, akinek sötét tónusú, bársonyos hangja a műfaj első, igazi előadóit, a néger énekesnőket idézte, ehhez párosult érzékeny előadásmódja és biztos zenei tudása. Nagyon jól improvizált, egy bibap improvizációt és Gershwin *Summertime*-jét adta elő.

A bizottság döntése egyhangú volt: a tervezett előadásorozaton ők hárman fognak énekelni, nagyszínpadon, big band zenekari kísérettel.

Paula maga sem akarta elhinni, hogy ilyen váratlan lehetőség pottyant az ölébe, még akkor sem, amikor beszámolt a neki drukkoló barátjának. A próbák néhány hét múlva kezdődtek, addig le kellett utaznia a tengerpartra az együttesükkel. Vajon hogy fogadják a hírt?

Már csomagolt, amikor megint hívták, izgatottan próbált mindent beszerezni a bőröndjébe, a hajkefék, fésűk, a fellépőruhák és estélyicipők, a kották, semmi nem maradhatott ki.

– Beszelnünk kell – mondta az ismerős, barna férfihang –, valami nagyon fontosat szeretnék mondani.

– Tudod, hogy most el kell utaznom, csak pár nap az egész, amíg elkészül a felvétel. De ahogy megjöttem, találkozni fogunk. – Paula igyekezett nyugodtan beszélni, de a szíve a torkában dobogott. Mosolygott, tudta, hogy az kellemessé teszi a hangját, megnyugtatóvá.

– Muszáj most elmenned? – kérdezte a férfi.

– Tudod, hogy muszáj. De sietek haza, mert itthon hamarosan kezdődnek a próbák, megegyeztünk, hogy majd repülővel jövök, így csak két napot tart az egész.

Paula az utolsó percben indult, a szaxis kivitte a reptérre az autóján, még futott is a kis bőröndjével, és sikerült elérnie a repülőt.

Vakító volt a napfény azon a reggelen is, már korán reggel izzott a nap, amikor bement a rádió, hogy repülőszerencsétlenség történt, túlélők nem voltak.

Így történt. Vagy így is történhetett.

A lemezeket visszateszem a helyükre, Paulából csak a hangja maradt az első és utolsó lemezéről, és a polcomon a lemez üres helye, emlékképe egyre fakul, csak a dúdoltatott számok idézik még fel őt.

BÁNTÓ RUBEN

Jegyzetelés

■ Ha megállok, a világ körbeforog engem. Nem kell egy lépést sem tennem, és látom, ahogy ájuldoznak az emberek: *popcorn and Candy Floss*. Azt kell tudomásul vennem, hogy én is hasonlóan ájuldozom. Megüt az, amit látok, felkavar, és sokszor dühít a tehetetlenségem. Nincs hatalom a kezemben, de ahogy járok, egy gondolattal mégis feltartóztatom magam, hogy ne járjak velük egyformán. „Ha sikerül változtatni azon, ami bennem van, az egész világot megváltoztatom.” Az első meg-

állómon ez segít, hogy mégis járjak, menjek, keressem az utat, ami az én járásom lesz, s nem valakinek a helyébe lépem bele magam.

Ebben a tájékozódásban egyforma járdán, úttesten haladunk mind, de északról keletig távolság van közöttünk, ember és ember között. Ugyanazon az úton megyek én is munkába, mint a főnököm, mint a saroképület igazgatója, mint a plébános. Ők főnökök, igazgatók, papok – én ki vagyok?

Már kint vagyok az épületből, és ilyen szemüveggel olvasom azokat, akiket és amiket látok.

A barátaim, akikkel együtt megyek, arról társalognak, hogy ezt az autót, ami mellett éppen elhaladtunk, mennyiért lehetne eladni otthon, mennyi lenne rá az adó, mennyi a nyereség, és milyen meg mennyi pénzzel lehetne így hazajutni. A másik meg épp a BMW-ről magyaráz, hogy a barátjának is kiköpött olyan a hátsó stopplámpája. Elég volt egyszer figyelni erre a beszélgetésre, azóta ugyanaz hallatszik a szájukból, de hát ez természetes valamennyire. Közben nézelődöm. Én rogyok bele a cipőmbé, annyira fáradt vagyok, ő meg akkor jön ki az edzésről, milyen világ is ez. Én fagyok bele a ruhámba, ha reggel, ha este, ő meg rövidujjúban cidrizik végig el mellettem. Én forgatom a fejemet, hogy észrevegyem, mi van körülöttem, ő csak jár-siet fején fülhallgatóval. Én vagyok az árus, ő meg, aki vásárol. Én vagyok, aki dolgozom, ő meg, aki fizet. A világban világok, s benne az enyém is egy.

Van szép is, nagyon jó is, különleges is. Egy több száz éves gótikus templom az utca sarkán, s kicsit odébb egy kisebb palota, ami ugyanazzal az illattal s kecsességgel díszleg már hosszú idők óta, ez az egyik szép a naponkénti pompás utazásomban. Az is említésre méltó, meg figyelemfelkeltő, amint átfedi az új a régit, a többszintes modern épület mint inda, amelyik körbenövi az öreg fát. Merengek, hogy mennyit tudnak ezek a téglatömbök az idők múlásáról, hány méltó és hány közönséges emberrel fogtak kezét.

A beszélgetés abbamarad, mert meg kell indulni, a harang üti a pontos időt. A fiúk szaladnak, én is csipkedem magam. Lemaradok valamennyire, a mellettem elhaladók beszélgetéseiből vagy nagy hangerejű zenéjéből átfolytak hozzám is a foszlányok. Előzékeny beszélgetések és felszínes mosolyok, a többi meg csak egy *escape* a ritmusba meg a káoszba a káoszba.

A jelzőlámpa ritkán zöld, s az emberek, ha autó nem jön, átmennek, furcsa, mert ez teljes mértékben ismerős, én akkor ott a jelzőlámpánál igenis otthon érzem magam. Miután áthaladtam az úttesten, s beérek a helyemre, többet nem járok, hanem a világ újra megindul, s körbeforog engem. Minden bőrszín, minden világhit, minden mélyvíz, minden nyelv eljár mellettem. Van, hogy tetszik, amit látok, van, hogy részvétellel nézem őket, van, hogy nevetem, van, hogy elgondolkodom, s van olyan is, hogy csókot kérnek.

GONDOS MÁRIA MAGDOLNA

Villanások

■ Édesapám mindig azt mondja, jobb volna, ha visszatérnék a kézilabdához. Ő fiatalkorában kapus volt, és nem is akármilyen. Amikor elmentek a szomszéd falu ellen játszani, volt, hogy a lányok testi adottságaikkal próbálták elterelni a figyelmét. Incselkedtek, vigyorogtak, és melleleg bevetettek mindent, amit bevethettek melleleg. Másképp nem győzhetett volna a csapatuk, de hiszen még így se.

Ő mindig látta, miben sántikálnak. Jelt adott a beállósna, az előreszaladt. Az ellenfél csatára felugrott, dobott, ő elkapta, és mit ad isten, a másik kapus tekintetét sem kerülte el a tizenkét darab kivillanó fehér labda. Mérkőzés közben ne járjon az ember esze a kufircoláson és fordítva, mondja,

s megborzolja a hajamat. Gyorsan folytatja, mielőtt rákérdezhetnék, hogy tulajdonképpen mi az a kufircolás. Na szóval, egy hosszú passz a beállósna, tiszta helyzet, még csak a lányokat sem látja. Az ellenfél kapusa csurgó nyálát sem törölhette le, máris felé tartott a labda. Repült a gólpasz – ismételte meg a hatás kedvéért –, és a beállós a kilencesről becsavarta a bal alsó sarokba.

A lányok nem villogtak többé a csapatukkal, de ki se villantottak semmit sem nekik, sem értük. Édesapám viszont visszajárogatott még a faluba, a hetedik és a nyolcadik fehér labda tulajához.

Aztán felnőtt, nem játszott többet. De azért jobb volna, ha kosár helyett visszatérnék a kézilabdázáshoz, mondja, s azzal ledől pihenni. A többit már én is tudom: alkoholistá lett, majd leszokott, mert muszáj volt neki.

Most felemeli a bal lábát, puffan. Nem hajlítja be, csak emeli, aztán hozzávágja a lepedőhöz. Újra emeli, keresztbe teszi, aztán vissza.

Így... így... így... így... – mondja.

A fejét balra fordítja, a szeme nyitva, de nem lát. Üveges a tekintete, mint nekem, mikor percekig bámulok egy rózsát, krizantémot. Pedig tudnia kell, hogy itt vagyunk. Amikor felébred, mindig itt vagyunk.

Azt mondta az orvos, ilyenkor ő nincs itt. Felül. A lábait nem mozdítja. Merevek. A karjával sem támaszkodik. Visszacsapja a fejét a párnára. Egyenes gerinccel, a karjait magához szorítva fekszik. Szabályos vigyázállásba vágja magát fektében, akárcsak én testnevelés órán. Ahol egyébként mindig én álltam elől, mert magasság szerint kellett igazodnunk. Nagyra nőtem, pedig édesapám nem magas. Hirtelen a mellkasa felemelkedik. Fájdalmai vannak, remeg. Az ágy pedig, az recseg kegyetlenül.

Beszélünk hozzá, de mintha nem is hallaná. A bal szemét alig észrevehetően egy könnycsepp hagyja el. Nem is pislantott, mióta megint beteg. A könnycsepp hamar végigfut a halántékán, és eltűnik az őszülő, fekete hajszálok között. Talán a százas égő erős fényétől könnyezik. Előfordulhat, ha hirtelen nyitod ki órákig lehunyt szemeid. Tudom, mert éjjel megbéredtem, és fel volt kapcsolva a villany, nekem is sértette a szemem. Most hajnali négy körül lehet. Édesapám megint beteg.

Vajon hívjam a mentőket? Múltkor fölöslegesen hívtuk ki őket. Mi van, ha csak úgy magától helyrejön? Le kellene fogni, mert ha leveti magát az ágyról, beveri a fejét az éjjeliszekrénybe. Valami fehér habot tűr ki a szájából. Piros foltok vannak benne. Elharapta a nyelvét. Fakanalat. A szájába kell tenni, hogy meg ne fulladjon. Hánykolódik. Le kellene fogni, de nagyon erős.

Félek, hogy úgy megszorít, mint múltkor, amikor elkapta a csuklómát, és percekig nem engedte el. Feldagadt, kékes-lilás foltok voltak rajta sokáig. Amikor kérdezte, hogy mi történt, mondtam, hogy kosárlabda-edzésen sérültem meg. Látom, látom? – Jobb volna, ha visszatérnék a kézilabdázáshoz, mondogatja. Fiatalkorában ő kapus volt.

De most nem beszél. Két-három perc telhetett el, mióta a végtagjait rakosgatta: Így... így... így... Már ezt sem mondja. Utálok, ha nem beszél, megijedek tőle. Azt hiszem, hívnom kell a mentőket. Megint.

Közeleg, majd elhallgat a sziréna, egy hatalmas fehér köpenyes, mogorva ember röppen be a konyhán át a szobába. Ismeri a járást. Édesapámnak még mindig üveges a tekintete, zavarodottan mászik vissza az ágyba, és lassan mondja el, hogy melyik fiókba rakta az iratait. Gyógyszert kap, elalszik. Újra lefekszünk.

Reggel fáradtan ébred, még a kávé mellett sincs kedve mesélni. De látva, hogy szomorú vagyok, úgy dönt, mégis elmondja az álmát a durcás tekintetű angyalról, aki beröppent a hálószobába, és egész éjjel hengergőzött a szőnyegen. Hatalmas, kövér angyal volt. Olyan, mint a bádígárdok a tévében, csak fehér. Akkora darab, hogy ha megáll a kapu előtt, a kézilabda reménytelenségében bumerángxként visszafordul. Hát amikor ez beszökött a szobába, és úgy hengergőzött a szőnyegen, mint egy hófehér kiskutya, álmában is fogta a hasát a röhögéstől. Épphogy meg nem kívánta, hogy csatlakozzon. De ha az a böhöm nagy darab guriga rátespedt volna, vagy hirtelen kedve támad felszökkenni mellé az ágyba, hát bizonyisten menten bepisil, mondja. Aztán felhörpintette az utolsó korty kávé.

Nekem meg azóta is kacagni támad kedvem, ahányszor csak meglátok egy bádígárdot, szakácsot vagy őrangyal.

Tiszta bugyi

■ Ütemesen lépkedve ereszkedett alá a nyomdaépület alagsorába vezető lépcsőn. Halkan, mélézva dúdolgatott, csak hogy berezdüljenek a hangszálai, és lehessen velük rendesen melegíteni. A lépcső aljánál ellenőrizte a fejére csavart turbán feszességét, megigazította testhez álló, bő ujjú blúzát. Tavasz topánkájában nesztelenül ment végig a folyosón, csak a nyakában csüngő diónyi gyöngysorok csörrentek meg minden lépésénél. Ékszereit és turbánját, meg a rikító színű, tölcserújjú blúzt kizárólag próbákon és koncerten viselte. Nem hiúságból, de hát nem árt, ha egy dzsesszénekesnő (még ha csupán holmi amatőr, szedett-vedett zenekar tagja is) mutat valahogy zenésztársai között, no meg a színpadon.

A nyomdaépület alagsorában húzódo folyosó félúton megtört. A kanyarig csak a fűtőház kazánjának szuszogása hallatszott, azon túl viszont pergődob-hangolás monoton ismétlődése váltotta fel a gépjajt. *Dédé már itt van* – gondolta a dzsesszénekesnő. – *Legalább ritmusra énekelhetem be a hangom.*

Benyitott az utolsó ajtón. Neoncsövek világították meg a termet, elvakítva a belépőt a folyosó hűgyszínű, sovány fénye után, a foghíjas csempézésű falból rozsdás csapok álltak ki. Egykor munkásszállás volt az alagsorban, és ez a helyiség szolgált zuhanyozóként. A jobb hátsó sarokban dob-felszerelés, egyszerű, pergő-, láb-, tam-tam és üstdobból álló jószág. Előtte két cintányér ingott az állványán, ezeket zengette és mélyített alájuk a lábdobbal egy tömzsi, feje búbján kopaszodó férfi.

– Szervusz, Déde – próbálta túlharsongni a cinek csörömpölését a dzsesszénekesnő.

A férfi nem viszonzta a köszönést, tekintetét épp csak egy röpké pillanatra emelte fel a pergőről, aztán folytatta a dobolást. Minden egyes ütem elején beütötte a cintányért, kalapált a lábdob pedáljával, gyors futamokat játszott a tam-tamokon. A dzsesszénekesnő eddig sosem látta társát ilyen elmélyülten gyakorolni, hogy még a köszönésről is megfélekedezték. De nem akadt fenn ilyen kicsinységen, első a zene, és ahhoz nem elköptatott illedelmességi normák, hanem hangszeres tudás szükségeltetik.

– Megpróbálsz kicsit csendesebben ütögetni? – fordult oda a doboshoz. – Kéne én is melegítsek.

Dédé már vagy két perce ugyanazt a gyakorlatot püfölte. Most még csak fel sem pillantott. Pontos és szenvedélyes dobos volt, talán azért is viselkedett aznap olyan szórakozottan.

A mikrofon az egyik hangládán pihent. A dzsesszénekesnő nem dugta be, aki egy kicsit is ad magára, az „natúrban” melegít. A dobzaj közepette rákezdte: Ker-tünk-a-latt-je-ge-nye-fa-nő... Néhányszor elismételte, aztán megpróbálta valamivel hangosabban. Torkában nem érzett kaparást, még jobban ráerősített. Amikor már a dobé mellett az ő hangja is kikérte a részét, Dédére sandított, jelezve, hogy elkezdhetnek együtt játszani. Régebb többször gyakoroltak így: ő minden dalba belefogott, ami eszébe jutott, a másik pedig összetett ritmusokkal kísérte. A dobos azonban most süketen, saját agya zakatolását leképezve görnyedt a pergő fölé.

Végigénekelte magában öt-hat dalt. Elégedett volt, még a fülhasogató hangzavarban is sikerült kintartania a szüneteket, hajlításokat. Nem hallotta meg az ajtó nyikordulását, csak a látótere szélén át-lendülő ajtószárnyra kapta fel a fejét. Megérkezett Bádi is, a hórihorgas basszusgitáros. Zavart félpillantásokkal sandított zenésztársaira, igyekezett feltűnés nélkül eljutni a terem bal sarkába támasztott hangszeréhez. *Nem csoda, hogy úgy néz* – gondolta a dzsesszénekesnő –, *nem is köszöntünk, és úgy zajongunk itt, mint két süket, vak idegen, akiknek fogalmuk sincs egymás jelenlétéről.*

Bádi hangológépet vett elő, és ráerősen csavargatni kezdte basszusgitárja kulcsait. Egyenesbe állította mind a négy húrra a hangoló mutatóját, az oktávokat is ellenőrizte. Aztán megtörülte a hangszer nyakát, és játszani kezdett. Leginkább a mélyebb területeken sétáltatta ujjait, egy-egy skálát, slap-témát is megeresztett. Csak magában játszott, meg sem próbálta követni a dobót. *Ezek valami fontos koncertről tudnak, azért nyomják ilyen lelkiismeretesen* – futott át a dzsesszénekesnő agyán. – *Talán előhozták a május elseji hepajt.* Ismét elénekelte két-három dalt, most valamivel nehezebben, mert a basszus hangok is bezavartak. Aztán folytatta a gondolatsort: *De miért nem mondják meg nekem? Talán Dzseffre várnak, hogy ő jelentsen be? Elvégre ő a zenekar feje.*

Borzongás futott szét az ágyékából. Maga előtt látta a férfit, amint behunyt szemmel hajlong a zongora előtt, és hosszú ujjai gyakorlottan járnak a billentyűkön. Kalmár József aligazgató úr, aki nemcsak a vezetésben és döntéshozatalban, hanem a művészetekben is élen jár. Kalmár József aligazgató úr, aki Dzseff. Mármost a zenekaron belül és így neki is. De senkinek sem annyira Dzseff, mint őneki.

Fesd az ördögöt a falra, és megjelenik. Kalmár József, becenevén Dzseff, úgy libbent be a próbaterebbe, akár egy látomás. Játékos álkomolysággal ráncolta homlokát az elviselhetetlen hangzavar hallatán, mire az abbamaradt, csak egyik cin sistergett még néhány másodpercig. Kezet rázott a férfiakkal, a zenekar egyetlen hölgytagjának pedig egy hosszú pillantást juttatott. A dzsesszénekesnő nem illetődött meg, megszokta az ilyen pillantásokat, melyek hosszukból kifolyólag egyáltalán nem nevezhetők rejtettnek, intimnek. De Dzseff szemeiből most hiányzott valami: talán az a kacér melegség, ami őt számára annyira Dzseffé tette. *Koncert lesz, és sok a gond* – magyarázta magának a dzsesszénekesnő, és gondolatban már intézkedett, hogy jövő hétre túlóramentesítse délutánjait, mert neki föltétlenül próbálnia kell.

Nekifogott összeszerelni a mikrofonját, de Dzseff – aki időközben leült a zongora mellé – félbeszakította:

– Hagyd most azt egy percig.

A dzsesszénekesnő pironkodva engedte el a csatlakozókábelt. Csak most vette észre, Dzseff még nem hajtotta fel a zongora fedőlapját. *Biztosan most jelenti be a koncertet!* Kérdezni akart, de szavát megelőzte a felcsattanó pergő. Mintha Dédé csak azért ütötte volna le, hogy hasonlatosan a cirkuszi előadásokhoz, ezzel jelezze egy fontos, feszültségteljes momentum kiteljesedését. Körbenézett: Bádi szárazon, hangosítás nélkül pengette basszusgitárját, Dédé dobverőt pörgetett az ujjai között, Dzseff a zongora fáján malmozott. Rájött, a három férfit valami, számára ismeretlen információ köti össze, valami nagyon fontos, amiről ő (még) nem tud.

Dzseff mindkét tenyerével finoman ráütött a zongorára:

– Ma nem próbálunk...

– Akkor miért nem szóltatok? – vágott a szavába a dzsesszénekesnő. Hangja mélyen búgott, érződött rajta, be van melegítve.

Dzseff azonnal visszaragadta a szót:

– Ma nem próbálunk veled – mondta.

– Koncert lesz? És csak instrumentális próbát akartok? – kérdezte a dzsesszénekesnő. – Olyant még sosem tartottunk.

– Nem lesz koncert – mondta Dzseff.

Dédé ismét rávágott a pergőre.

– Dzseff rosszul fejezte ki magát – szólalt meg.

– Ferdén fogalmazott – pötyögött tovább a basszusgitárján Bádi.

A dzsesszénekesnő torka összeszorult. Nehezen préselődtek ki rajta a szavak, vonakodva buktak az ajkára, mintha gazdájuk félne hangosan is kimondani azt, amit magában már megfogalmazott.

– Ti ki akartok rúgni.

Kattant a zongora lapja. Dzseff klimpírozott párat. Többször leütötte egyik billentyűt, és figyelmesen hallgatta, mintha elhangolódást fedezett volna fel.

– Nem zenélünk veled többet – mondta aztán.

– És mégis miért? – próbált higgadságot erőltetni hangjába a dzsesszénekesnő.

– Nem megy ez így, na, jól tudod te is.

– Mi nem megy?

– Ez a keveredés köztünk – mondta Dzseff. – Mármost köztem s közted. Ne félj, tudják – bökött fejével a ritmusszekció két tagja felé.

A dzsesszénekesnő érezte, fülei kigyúlnak, és pofacsontjai körül valami furcsa, szilánkos hidegség ömlik szét.

– De én szereztem a próbatertem – mondta. – Ti nem is a nyomdában dolgoztok.

– Elintéztém már az igazgatóval – mondta Dzseff. – A terem a zenekaré, nem a tiéd.

Érezte, felhasad a nyelve. Üvöltetni akart, valahogy kiharcolni az igazát. De torkában a galuska most már teljesen összeállt, ajkai csak akkor mozdultak, amikor alápergő könnyeit beszippantották. Lépett néhányat Dzseff irányába, majd a másik kettő felé fordult. Utolsó irányváltoztatása a kijárat-hoz vitte.

Néma volt a folyosó, mint minden próba után. Különbség annyi, hogy most csak számára ért veget a próba. A kanyarban utolérte a hányinger. Szerencsére talált egy lepusztult mellékhelyiséget, ott öklendezett a száraz, pókhálós véccékagyló fölött, de nem jött semmi. Aztán végigment a folyosón, fel a lépcsőn. Évek óta most hagyta úgy el először az alagsort, hogy nem dúdolgatott magában egy dzsessz-darabot.

Katrin, a néhai dzsesszénekesnő szedőnyomdászként dolgozott. Férfi kollégái kedvelték igénytelensége és az ehhez társuló könnyűvérűsége miatt. Csak akkor csodálkoztak el, amikor megtudták, hogy hosszabb ideje tart fenn viszonyt egy másik cégnél dolgozó aligazgatóval, akivel mellesleg szabadidejében egy zenekarban játszik. Nem tudták megérteni, Kalmár Józsefnek hogy van gusztusa egy ilyen olcsó kurvával egy egyéjszakás olajcserén kívül bármit is kezdeni, amikor az a nő a szedésen, kornyikáláson és AZON kívül semmihez sem ért. Bizony, Kalmárnak nem mutatna túl előnyösen választékos, jobbnál jobb bőrköket felvonultató „szakmai életrajzában” egy ilyen mindenkinek megvolt nőcske neve.

Sírás dagasztotta szemekkel érkezett a munkahelyére az utolsó próbát követő reggel. Fásultan tisztázta le magában, hogy mint eddig oly sokszor, most is disznó módra kihasználta, jelen esetben több fronton is. Az ólombetűket rendezgetve üresjáraton működött az agya, csak néha dobott ki egy-egy jelentéktelen gondolatot, például azt, hogy mostantól mivel fogja kitölteni a próbákra fordított időt, mert túlórázni ezentúl sem lesz kedve.

Aznap egy filléres hetilapon dolgozott, annak is a hirdetésoldalán. Bútor, használt fürdőkád, rugós matrac kínálkozott eladásra, cserére. Sosem olvasta el előre az egész szöveget, csak akkor értelmezte a szavakat, amikor már beillesztette a nyomtatólapba a tükörképüket. Az egyik kétsoros apróhirdetés azonban megragadta a figyelmét. Első szavában még nem volt semmi különös, de a második elején szerepelt hét betű, mágiikus sorrendben: dzsessz. Ezután gyorsan végigfutotta az egész hirdetést. Az első mondat – *Női dzsesszénekesek, figyellem!* – a másodperc tört részéig valami sánta reményt ébresztett benne. Ez meghallgatás lesz, és neki több évi gyakorlata van! Így legalább nem veszít el mindent, a zene megmarad neki! A következő mondat: *Jelentkezni lehet 6-án* (aznap pont ráér, nem soros a túlóránál) a *Szent István körüti MÉZA helyiségben*. (Hol is van az? Mindegy, majd megtalálja.) És végül az utolsó két szó, melyek eddig kellemes bizsergést csaltak a gyomra köré, most azonban vastag bakancstalpként vágják mellbe: *Kalmár Józsefnél*.

Eltunyult agyát átkozva fejezte be az oldalt, de mielőtt leadta volna, egy cetlire lemásolta a hirdetés teljes szövegét.

Sehogy sem sikerült megtartóztatnia magát attól, hogy a hatodika délutánját ne hasonlítsa össze az utolsó próbáéval: ugyanolyan szél suttogetta be az utcákat, helyenként még lehetett látni egy-egy töppedő hókupacot; ugyanazt a blúzt viselte, gyöngysora ugyanúgy csörgött. Egy különbségben azonban biztos volt: ezt a napot nem fogja megaláztatás bepiszkítani. Persze nem volt bolond abban reménykedni, hogy újra felvételt nyerhet a zenekarba, de biztosra vette, ha lehetőséget kap, leénekekel a többi jelentkezőt, mint a szart. Ha pedig nem hajlandó meghallgatni őt, úgyis megtalálja a módját, hogy zavarba hozza Kalmárt.

Egy járókelő útbaigazítását követve megtalálta a zeneakadémia épületét. Bent már tudta, merre kell mennie, csak az egyik folyosó volt kivilágítva. Ismerős zongorajáték csendült fel egy dupla szárnyú ajtó mögül. Közelebről már női hangokat is hallott: egyesek beszélgettek, mások a Ker-tem-a-latt-je-ge-nye-fa-nő-t énekeltek. Testére laza tartást erőltetett, lábainak megparancsolta, hogy hanyagul lépjenek. Kopogtatás nélkül nyitott be, mint aki hazatér.

Az előtérben két bőrkanaapé hasalt egymással szemben, négy lány ült rajtuk. Nem foglalt helyet közöttük, inkább a szemközi ajtó mellett állt meg. Az ajtó mögül rögtönzött zongorakíséret és mes-

terkelt ének szűrődött ki, nem tartott sokáig a meghallgatás. Az egyik várakozó lány már fel is állt, de Katrin, nem törődve vele, becsusszant az ajtón.

Tekintete máris a zongora mellett ülő Kalmáréba akadt. Mélyek, üresek voltak a férfi szemei, nem találta bennük az előre odaképzelt felháborodottságot, de még meglepettséget sem.

– Nem csukod be? – mutatott Kalmár az ajtóra.

– Nem – felelte Katrin.

Visszafordult. A soron következő lány és az előbbi próbálkozó az ajtókeretben állt, a kanapén ülők feje a közöttük levő résbe lógott.

Katrin a zongorához lépett, kézfejét a lapjára fektette.

– Nem fogsz énekelni – jelentette ki Kalmár.

– Pedig úgy láttam, a hirdetés dzsesszénekesnőknek szól.

– Igen. *Dzsesszénekesnőknek.*

Most jól jött Katrinnak, hogy előzetesen a zongorára támaszkodott: érezte, lábaiból kiszivárog az erő, és düh formájában a mellkasába tódul.

– Nem kéne cirkusozlj – szívta a fogát Kalmár.

Katrin az ajtó felé indult. Nem lépett ki rajta, csak becsukta. Ha az énekletét nem hallhatták, a kiborulására se legyenek kíváncsiak azok a csitrik.

– Nagy szemét vagy – bökte oda Kalmárnak.

– Nem fogok magyarázkodni – érkezett a felelet a zongora mögül.

Katrin ismét a zongorára támaszkodott, majd Kalmár arcába hajolt.

– Dzseff – kezdte, de nem tudta folytatni. Mellkasából a torkába tömörült a düh, és ezen a méregtorlaszon már egy hang sem hatolhatott át. A szoba csendjét halk kopogás törte meg: könnyei kop-pantak a zongorán. Méltóságteljesen akart visszavonulni, de nem sikerült: az előszobán már a lányokat félrelökve, rohanva haladt át.

Ismét hányinger. Közben a vécé, belöki a fülkeajtót, és már törtet is kifelé a szenny, a mocskok. Hosszasan hány, mintha mindent visszaadna, amit ezen a héten lenyelt. Aztán már nem jön semmi, csak az inger vonaglik, majd az is elmarad, és a gyomor tájékán megkönnyebbülés ömlik szét. Ekkor furcsa nyomásra figyel fel alhasában. *Ez az! Végre!* Felrántja szoknyáját, letolja alsóneműjét, bugyiját a gyér fénynél vizsgálja. A beléje helyezett tisztasági betét kissé lelapult, de teljesen fehér. Sehohol a már két hete várt vérzés vörössége.

A mellékhelyiségből kilépve ismét a zongoraszt szivárogtató ajtó felé indul. Ujjaival fenyegetően kerepel a falburkolaton. Még nem játszotta ki minden ütőkártyáját.

SEBESTYÉN IRÉN

Na te, fiú!

■ Ahogy betoppantál ide elhanyagolt feleségek közé téli szűrűketkor.

Fiatalságod minden szemtelen üdeségével, ahogy félresepered göndör fürtjeid, és magabiztosan elhadartad, hogy te ettől és ettől az újságtól vagy, és egy ilyen és ilyen hangvételű interjútd szándékozol készíteni egy ilyen és ilyen nevű hölgygel.

Aztán ahogy elbizonytalanodtál az összevillanó, mohó tekintetek keresztútjében.

Szegény fiú!

Te nem ismered a helyi szokásokat.

Ahonnan te jössz, ott a hölgyek valószínűleg estig melóznak, és összeesnek, ha egy hozzád hasonló félisten rájuk kérdez az utcán, hogy szoktak-e karácsony előtt takarítani.

Itt más vidék – más szokás.

Főleg télen éri meglepetés az embert.

A férfiak kinn dolgoznak az erdőben, a gyerekek magolnak, de irgalmatlanul, az anya-feleségek meg össze szoktak jönni havi egy alkalommal egy-egy kiadós traccspartira.

Kávé, likőr, süti, cigaretta, új hírek meg régi pletykák.

Havi egy alkalom, nem nagy luxus, megértheted.

S ha még egy ilyen félisten is betoppan – egy életre való beszéd téma.

De bajban vagy, fiú.

Mert van itt mosatlan meg mély dekoltázs, széles mosoly, kacér elvált asszony és szende vénlány, de akit te keresel, „a művésznő”, az nincs.

Na most mi lesz itt veled, te szegény fiú?

Ki adta neked ezt a világvégi címet, ahol minden nő harmincon fölüli, túlérzékeny a férfiszépségre, és enyhén kaptos állapotban van?

Ráadásul mindegyik meg van győződve róla, hogy neki küldött az ég.

És a művésznődről sem hallottak.

Zavarodban elmosolyodsz.

Ennél rosszabbat nem is tehetnél volna, hisz most minden itt lévő nőszemély azt hiszi, hogy neki szólt a mosoly.

Hát persze hogy mindegyik maga mellett kínál hellyel.

Az nem megoldás, hogy sietsz.

Ha nem ülsz le, azt fogjuk hinni, hogy nem tudsz választani.

Azt kár volt mondanod, hogy kinn vár a haver.

Mara volt kinn, és tök üres a kocsi.

Nincs haver.

De hazudtál. Nekünk.

Szépségedtől meghatódott nőknek.

Most meg miért topogsz? Izzadsz is. És dadogsz.

Tudjuk, hogy sürgős. Csak nem vagy nőgyűlölő?

Egy sütit? Kávét? Nem is dohányzol? Egy pohár ásványvíz?

Na ugye!

Rágyújtottál. Öreg hiba.

Tiszta időhúzás.

Attól még nem kerül elő, akit te keresel.

Hírből hallottunk róla, néha lenyilatkozza magát – de most nincs itt.

Na te, fiú – ha most le akarod verni a hamut, közelebb kell jönnöd az asztalhoz. Ott viszont mi ülünk.

Ha a földre pöccinted – elevenen megeszünk.

A dohány finom, úgy is végigég, ha nem szívod.

Na de fiú – a tenyeredbe?

Most meg állsz ott félszegen, a parázs égeti a tenyered, minket a pokolba kívánsz, az ajtót pedig hiába nézed.

Ott Mara áll, és pimaszul mosolyog rád.

Ilyen egy vidéki feszült helyzet, és te vagy benne, fiú, nyakig a szenvedő alany. Pedig könnyen megúszhatnád.

Leülnél szépen, meginnál egy kávét, feltennél pár udvarias kérdést, és mi hálából elengednénk.

És biztos lenne valaki olyan kedves hozzád, hogy szólna – ha odahajolnál –, hogy akit te keresel, az ugyan itt van, csak most éppen az istennek sincs kedve „a művésznő” lenni.

És ő néz rád a legpimaszabbul.

És örül, hogy tréningben és ortopéd papucsban slattyoghat, és letudta a premiért. És eszében sincs most nyilatkozni.

De ha vetted volna a fáradságot, hogy a látszat mögé nézz – most mennyivel könnyebb volna.

Elindulhatna egy suta beszélgetésforma arról, hogy azért nagy a hasonlóság az általad keresett művésznő és a mi Maránk között.

Persze mindenki tagadná – de legalább párbeszélénk.

De te kemény fiú vagy.
Nem adod magad olcsón.
Főleg nem holmi falusi fehérnépeknek.
Hát te tudod, fiú.
Nekünk így is jó.
Na de most hogy oltod el a cigit?
Ugye nem akarsz vele a fürdőig menni?
Végül is Mara szán meg.
Ad egy telefonszámot – igaz, a sajátja, de ezt nincs honnan tudnod.
Hogy te milyen hálásan tudsz nézni.
Szia, szia, csáó és pá, viszlát, te édes fiatalság pár percnyi zavart varázsa!
Sok sikert az interjúhoz.
Gyorsan kifordulsz az ajtón, pedig odakinn „hideg szél fúj az évszázadok hamujában”.

ZSIGMOND JÚLIA

Menekülés a telefonhoz

■ Ez egy sms. Úgy teszek, mintha az lenne. Lehajtott fejjel pötyögöm a szavakat, mintha neked, de ki tudja. Igazából senkinek. Talán magamnak sem. Valahová az éterbe egy láthatatlan címzettnek. Én külön bolygó vagyok, akkor is, ha nem illik a mondatot én-nel kezdeni. Én velem kezdődöm. És nem tudok másban folytatódni. Írom hajthatatlanul ezt a fontos üzenetet, már a harmadik sms – jelzi a szám a törtvonal mögött. Mindegy. Nem hagyom abba, úgysem küldöm el, csak írom. Írom, hogy ne kelljen mondanom. Nekték. Mert mit? Nincsenek szavaim. Csak tipegő-gügyögő betűim – azokkal meg sem érinthetnélek. Csak mázsás mondataim – azokkal összetörnék. Hallgatok inkább. Félreérthetően. Félre is érted. Azt hiszed, hogy azt hiszem, egy polcon állok, s a te száználmas kis világod még csak a sarkamig sem ér. Azt hiszed, hogy magamban fintorgok a züllöttségeden, a butaságodon, viselkedéseden, mindeneden. Azt hiszed, nem akarom, hogy közöm legyen hozzád. Pedig csak nem közlöm veled. Nem közlök semmit, csak hallgatok. Aztán azt értelmezheted. Mint egy hullócsillagot. Már ha véletlenül éppen meglátod, s nem felejtessz bele a mindig ragyogóktól elbűvölten. Felkapod a fejed, hisz ritka jelenség, de ha fénye elveszett: már nem létezik. Nem létezem – számodra. Fakóságom egyszínű a köddel, amitől félsz. Ne gyere közel, félek, hogy félni fogsz. Mert ha nincs ködlámpád... De ha van is: mit rejt a ködnek mélye? Napos pázsit helyett sáros aknamezőt? Lehet. Félek, hogy igen. S félek, hogy még jobban félnél. Jobb egy egész egy félnél? Töltenem kell a sorokat, töltenem kell az időt a háta mögött. Azáltal leszek most egész, hogy veled töltöm, elhitetem (velük vagy magammal?), hogy létezel, te, aki nem félsz tőlem, aki megsimogatod bennem az aknavirágokat, s ujjongva ugrálsz az örömröbbanások szilánkjai között. Te, aki mosolylámpával világítanál a ködbe, és tudod, hogy a sárból labdát lehet gyúrni. Te, aki labdaközösséget vállaltál velem, akkor is, ha sárlabda, és nem vattacukor. Eljátszom, hogy létezel, és közben kereslek: ott vagy-e a telefonom névjegyzékében.